

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.01>
CZU 343.346.2:656.11(478)

THE CURRENT STATE OF THE ROAD TRAFFIC IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

STAREA ACTUALĂ A DOMENIULUI CIRCULAȚIEI RUTIERE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

BROVCENCO Gianina, studentă, Specialitatea: CȘJ

Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Voluntarilor 8/3
e-mail autor: gianina.brovcenco@mail.ru

Abstract: *This article is an analysis of the current state of the road traffic in the Republic of Moldova. In it we researched and analyzed what acts prohibited by the legislative norms in this field are committed in our country, what is their share in the last five years, what impact does it have on our society and who are the subjects of the facts and what categories of victims. We have shown the social danger of these criminal and misdemeanor acts.*

Keywords: *contravention, criminal offence, road accident, road traffic, sanction.*

JEL CLASSIFICATION: K, K 14

Introducere

Transportul este un component primordial al unei societăți, gradul de dezvoltare a infrastructurii acestuia arată gradul de dezvoltare a societății în care convețuiește fiecare persoană de pe această planetă. La stadiul prezent de progres social – economic transportul este unul dintre agenții de bază ce participă la circulația liberă a mărfurilor, forței de muncă, pasagerilor, la constatarea și extinderea relațiilor economice, etc. Într-un clasament efectuat în 2018 de către Forumul Economic Mondial arată că Republica Moldova se află pe locul 128 din 137 de țări la calitatea drumurilor, alături de Mozambic, Ucraina și Paraguay. Cu siguranță printre subiectele actuale cu care se înfruntă societatea noastră trebuie de accentuat problema securității în domeniul circulației rutiere. Fiind influențată de o multitudine de factori cum ar fi comportamentul participanților la trafic, calitatea instruirii șoferilor, gradul de conformare a conducătorilor a mijloacelor de transport, starea tehnică a mijloacelor de transport, supravegherea circulației și reglementarea legislativă care este în vigoare. Pericolul social al încălcărilor de lege la acest capitol este destul de mare. În urma elaborării acestei cercetări ne-am propus drept obiective: elucidarea stării actuale a domeniului circulației rutiere din țară, analizarea acesteia, elucidarea victemelor ale acestui domeniu, analiza generală a legislației din domeniu și elucidarea măsurilor de prevenire ce sunt implimentate de către autorități în domeniul dat.

Conținutul de bază

Drept surse bibliografice am folosit rapoartele anuale și trimestriale ale Inspectoratului Național de Securitate Publică și Hotărârea cu privire la aprobarea Strategiei naționale pentru siguranță rutieră nr. 1214 din 27.12.2010. Dintre metodele de cercetare am folosit metoda documentării, în urma căreia am studiat rapoartele INSP-ului ce conțin informații despre fenomenul criminal supus cercetării și metoda comparativă, în urma căreia am comparat evoluția domeniului circulației rutiere din ultimii 5 ani.

Din numărul total de infracțiuni de pe parcursul a primelor 9 luni din 2021 pe locul doi se află infracțiunile din domeniul transporturilor cu o rată de 23%.

Potrivit datelor statistice din Rapoartele anuale ale Inspectoratului Național de Securitate Publică în ultimii 5 ani se observă o ușoară descreștere a accidentelor rutiere înregistrate, astfel în 2017 observăm o cifră de 2640 accidente rutiere, în 2018- 2615, în 2019-2585, în 2020-2004, iar în 2021 observăm cum cifra se mărește la 2517 accidente rutiere. La fel și cifrele persoanelor ce au fost traumatizate și care au decedat descrește semnificativ până în anul 2021. Astfel făcând o comparație între datele anilor 2020 și 2021 vom observa o creștere de +25,6% la numărul de accidente înregistrate; +3,67% a persoanelor decedate și respectiv +25,12% a persoanelor traumatizate, în cifre s-ar estima ca: +513 accidente înregistrate, +10 persoane decedate și +569 persoane traumatizate.

Tabelul nr.1 Dinamica nr de accidente în RM în anii 2017-2021

Anul	2017	2018	2019	2020	2021
Nr de accidente	2640	2615	2585	2004	2517
Nr. decedaților	302	274	277	245	254
Nr. de persoane traumatizate	2993	3123	3031	2265	2834

Printre cauzele producerii accidentelor rutiere cele mai frecvente sunt: viteza neadecvată vizibilității, condițiilor, situației rutiere, neacordarea priorității pietonilor, neacordarea priorității altor autovehicule, traversarea neregulamentară de către pietoni, neasigurarea schimbării benzii sau direcției de mers, viraj incorect, nerespectarea distanței dintre vehicule, starea de ebrietate alcoolică, adormire la volan, conducerea imprudentă.

Drept victime ale contravențiilor și infracțiunilor din acest domeniu se identifică faptul că pietonii sunt cea mai vulnerabilă categoria a participanților la trafic, supuși riscului de a suporta traumatismul rutier (34,48% din numărul total de accidente rutiere înregistrate pe parcursul a douăsprezece luni ale anului 2021). În același timp în accidentele rutiere au fost implicați și minorii, 479 (a.p.342, +40,1%) persoane, ceea ce constituie 18,15% din numărul total de victime survenite în urma accidentelor înregistrate, din ele 17 (a.p.15, +13,3%) minori au decedat, 313 (a.p.236, +32,6%) au fost traumatizații ușor, 126 (a.p.81, +55,6%) traumatizații grav, iar 23 (a.p.10) nu a suferit careva traumatisme [2].

După numărul de amenzi aplicate a fost observată o creștere în 2020, iar în primele șase luni ale 2021 remarcăm o scădere considerabilă de la 210586 la 165340, pe parcursul anilor 2019 - 2021 se vede și scăderea punctelor de penalizare aplicate de la 548055 la 442513, o creștere a nr. de amenzi aplicate observăm din 2019 în 2020 de la 189567 la 204440, însă în 2021 scad ușor la 161340. Chiar

dacă nr. de amenzi aplicate este într-o descreștere, crește nr. de amenzi neachitate, în 2019 11,7% din amenzi nu au fost achitate, în 2020 crescând la 12,23%, iar în prima jumătate de an a lui 2021 ajugând la 12,8%., fapt ce duce la o gaură în bugetul statului.

Tabelul nr. 2 Numărul de amenzi și puncte de penalizare aplicate în 2019-2021

Anul	2019	2020	2021
Nr. de contavenți constatate	198259	210586	165340
Nr de amenzi aplicate	189567	204440	161340
Nr de punce de penalizare aplicate	548055	539269	442513
Nr contravențiilor achitate	166350	178673	140163
Nr amenzilor neachitate	23217	25767	21177

Securitatea în domeniul circulației rutiere și a transportului este asigurată prin aplicarea eficientă a măsurilor ce sunt specifice dreptului penal și contravențional. La nivel teoretic dintre cercetătorii autohtoni ce au analizat mai pe larg domeniul circulației rutiere din spectrul dreptului contravențional este Guțuleac Victor, doctor în drept și profesor universitar. Iar din spectrul dreptului penal îi putem menționa pe Brânză Sergiu, **Xenofon Ulianovschi, Vitalie Stati, Vladimir Grosu, Ion Țurcanu.**

Legislația Republicii Moldova incriminează faptele săvârșite în domeniul circulației rutiere din punct de vedere contravențional și penal. Astfel în Codul contravențional al Republicii Moldova, Cartea întâi, Titlul II Partea specială, vom găsi un capitol întreg cu aceeași denumire, **Capitolul XIII Contravenții în domeniul circulației rutiere, ce cuprinde art. 228-245. Codul penal la rândul său incriminează și el în Capitolul XII Infrațiuni în domeniul transporturilor, din Partea specială, faptele ce sunt reglementate la art. 264, 264¹, 264², 265, 266, 269.**

Potrivit noilor modificării în Codul Contravențional numărul articolelor în acest domeniu s-a mărit de la 18 articole la 24. Ca subiect al contravențiilor din domeniul circulației rutiere poate fi atât persoana fizică responsabilă ce a atins vârsta de 16 ani cât și persoana juridică, fapt ce se diferențiază de subiectul infrajeciunilor din domeniul transporturilor unde poate fi doar persoana fizică responsabilă, ce a atins vârsta de 16 ani sau ca excepție 14 ani.

În scopul de asigurare a traficului rutier și de prevenire a noilor infrajeciuni, poliția RM a implementat o serie de activități operaționale precum: operațiunea specială „Pietonul, operațiunea „Motociclistul”, operațiunea „Semaforul”, operațiunea „Girofarul”, organizată în comun cu Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale. Concomitent, în primele 9 luni ale anului au fost desfășurate 68 operațiuni de sensibilizare (filtre) a conducătorilor de vehicule asupra necesității respectării regulamentului circulației rutiere, prin intermediul Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”[3].Cu ajutorul acestui sistem supravegherea circulației se efectuează mai ușor cu unități fixe sau mobile de supraveghere dotate cu camere photo sau video. În cadrul politicilor de transport, dar cu referire directă la politicile și strategiile de siguranță rutieră, Comisia Europeană, în cadrul celui de-al patrulea program european de acțiune

pentru siguranță rutieră, menționa că politicile din domeniul siguranței rutiere la nivel național sau local trebuie să cuprindă obiective conexe ale altor politici publice și viceversa. Orientările politicii de siguranță rutieră pentru Republica Moldova, propuse în cele ce urmează, combină reglementările de bază în materie de documente de politici ale acesteia, dar urmăresc și o armonizare cu politicile siguranței rutiere la nivel comunitar, precum și cu directivele aprobate până la acest moment[1].

Concluzii/recomandări

Am putea remarca că la etapa actuală organele statului responsabile mai au de lucrat foarte mult la prevenirea infraționalității și contravenționalității din domeniul circulației rutiere, la implementarea unor politici de siguranță eficiente. Noi ca cetățeni și ca participanți la traficul circulației rutiere la fel avem de lucrat, deoarece o mare parte din accidente au loc din cauza că pietonii nu se asigură când traversează strada, nu îmbracă haine sau nu poartă obiecte reflectorizante pe timp nefavorabil sau pe timp de noapte, în calitate de pasageri sustragem atenția șoferilor, iar aceștea ca urmare încalcă regulile circulației rutiere. Unii din viitorii șoferi sau chiar deja șoferi tind să aleagă calea cea mai „ușoară” și oferă mită comisiilor medicale și comisiilor la care susțin examenele de obținere a permiselor de conducători, acest fapt ducând la ceea ce pe străzile acestei țări conduc șoferi incompetenți și fără lipsă de cunoștințe și practică, care pun în pericol nu doar viața acestora, dar și al celor din jur. Poliția Republicii Moldova ar trebui să demareze în permanență operațiuni ce au ca scop asigurarea traficului rutier și prevenirea de noi fapte ce antentează la relațiile sociale cu privire la: securitatea circulației rutiere și a traficului de pietoni; **la securitatea în transport; la sănătatea, viața și integritatea persoanei. Față de persoanele ce sunt indiferenți de regulile de circulație să fie implementate alte măsuri mai dure și mai eficiente. Perioada de expirare a punctelor de penalizare să fie mai mare de 6 luni, astfel șoferii vor fi mai motivați să respecte regulile de circulație rutieră. Celor care li se suspendă permisul de conducere să fie monitorizați așa încât să nu mai poată să își facă altul nou.**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. HOTĂRÎRE cu privire la aprobarea Strategiei naționale pentru siguranță rutieră nr. 1214 din 27.12.2010 Monitorul Oficial nr.43-45/186 din 25.03.2011
2. <https://politia.md/ro/advanced-page-type/rapoarte-si-evaluari>
3. [https://politia.md/sites/default/files/raport cu privire la activitatea politiei 6 luni 2021.pdf](https://politia.md/sites/default/files/raport%20cu%20privire%20la%20activitatea%20politiei%206%20luni%202021.pdf)

Coordonatorul științific: VASILOI Djulieta, dr. în drept, conf. univ. inter
Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Voluntarilor 8/3
e-mail: djuly_v@yahoo.com